
Parvatitapashcharyavarnanam

पार्वतीतपश्चर्यावर्णनम्

Document Information

Text title : Parvatitapashcharyavarnanam

File name : pArvatItapashcharyAvarNanam.itx

Category : devii, devI, shivarahasya, pArvatI

Location : doc_devii

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | IshAkhyah dvAdashamAMshaH | adhyAyaH 10

devItapashcharya | 19-60 ||

Latest update : December 28, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 28, 2024

sanskritdocuments.org

પાર્વતીતપશ્ચર્યાવર્ણનમ્

(શિવરહસ્યાન્તર્ગતે ઈશાખ્યે)

હિમવાન્ ઉવાચ ।

હિતં વદામિ તે પુત્રિ શ્રુણુ મત્તસ્તપઃ સ્થિતા ।

મમૈવ મૌલિવિવરે કેદારાર્ચનતત્પરા ॥ ૧૯ ॥

નાનામુનિજનાકીર્ણો નાનાસિદ્ધવિરાજિતે ।

નાનાપક્ષિરુતાપારમૃગસંઘનિષેવિતે ॥ ૨૦ ॥

સરોવરૈકબહુલે પ્રફુલ્લકમલોત્પલે ।

અત્ર કેદારનાથસ્ય પૂજનાન્મુક્તિભાગ્નરઃ ॥ ૨૧ ॥

બહવોડત્ર સમભ્યર્ચ્ય સુરાશ્ચ મુનયઃ પુરા ।

લેભિરે વાઙ્છિતાન્ કામાન્ તપસા તોષ્ય શકુરમ્ ॥ ૨૨ ॥

સુબ્રહ્મણ્ય ઉવાચ ।

ઇત્યુક્તાં તાં સમાલિંગ્ય મેનયા હિમભૂધરઃ ।

પાર્વતીયૈર્ગર્ભૈર્યુક્તો નાનાવર્ણૈર્દુશસદૈઃ ॥ ૨૩ ॥

મેનયા ચ સમૈનાકો ગિરિકન્યાયુતો થયૌ ।

નાનાદુન્દુભિનિર્ઘોષૈઃ પટહાનકગોમુખૈઃ ॥ ૨૪ ॥

પુષ્પલાજોરુવર્ષેણ હર્ષેણ મહતા યુતઃ ।

દેવ્યા વિમાનમારુઢ્ય પુષ્પદામાવલમ્બિના ॥ ૨૫ ॥

પતાકાચામર ભ્રાજિદિવ્યચત્રેણ ભાસ્વતા ।

નીરાજયન્તિ તાં દેવીં ગિરિસંસ્થા વરાગ્ગનાઃ ॥ ૨૬ ॥

તપસ્યભિપ્રયાતાં તાં દેવા દેવીં દિવિ સ્થિતાઃ ।

સુમૈર્વવર્ષુશ્ચ તદા ગન્ધર્વાપ્સરસો જગુઃ ॥ ૨૭ ॥

નનૃતુર્મુનયસ્તત્ર જેપુઃ શાન્તિં તદાખિલાઃ ।
 વિમાનાદવરુહ્યાશુ કેદારશિખરે સ્વકે ॥ ૨૮ ॥
 ઉત્કુલ્લસહકારૌઘે તમાલાલિવિરાજિતે ।
 તાલસદ્ધર્ષિમરુતા રાજિતે પાનસૈર્વનૈઃ ॥ ૨૯ ॥
 કુલ્લમન્દારવિપિને કર્ણિકારાલિશોભિતે ।
 કદમ્બકેતકીગુચ્છસચ્ચન્નાલિવિરાજિતે ॥ ૩૦ ॥
 દાડિમીનિભિડે વૃક્ષૈઃ ફલપુષ્પાવનામિતૈઃ ।
 ચમ્પકોદ્દામગન્ધાઢ્યે કૃતમાલવિરાજિતે ॥ ૩૧ ॥
 અશોકદેવદારુણાં તરુભિર્ભિલ્વસંયુતે ।
 અશોકૈઃ શોકહારૈશ્ચ માતુલુડૃગૈઃ ફલાનતૈઃ ॥ ૩૨ ॥
 કરજૈઃ કકુભૈશ્ચૈવ કપિત્થૈર્બદરૈર્યુતે ।
 નારડ્ગરજિતે તત્ર પક્ષિસદ્ધવિરાજિતે ॥ ૩૩ ॥
 નદન્નત્યૂહકારણ્ડચક્રવાકોપકૂજિતે ।
 ભ્રમત્સારડ્ગમાતડ્ગપતડ્ગગ્રજષટ્પદે ॥ ૩૪ ॥
 મુનીનામાશ્રમયુતે શ્રમહારિણિ વારિણિ ।
 ઉત્કુલ્લકરવીરાલિકદલીદલલોલિતે ॥ ૩૫ ॥
 નારિકેલદ્રુમૈશ્ચૈવ નાનાતરુવિરાજિતે ।
 શિખરિણિતાણ્ડવકૃતકેકાલાપવિનાદિતે ॥ ૩૬ ॥
 પુંસકોકિલોરુવિરુતે હંસકેકુારઘોષિતે ।
 સમુત્કુલ્લાબ્જિનીં ગાહ્ય પરિધાય દુકૂલકમ્ ॥ ૩૭ ॥
 ગિરિણા સમનુજ્ઞાતા તપસે ધૃતનિશ્ચયા ।
 ધૃતત્રિપુણ્ડરુદ્રાક્ષા કકુણાડ્ગાદવર્જિતા ॥ ૩૮ ॥
 સૂક્ષ્મપર્ણૈકવસના અપર્ણા તૃણસંસ્તરા ।
 કૃતધમ્મિલ્લજટિલા સખીભિઃ સા મનોરમા ॥ ૩૯ ॥
 વિમુક્તમુક્તામાલા સાડભૂષયત્તત્તપોવનમ્ ।
 સ્વવક્રજાતસૌન્દર્ય પદ્મેષુ નિદધે શિવા ॥ ૪૦ ॥
 સ્વનેત્રનીલિમાનં સા દદૌ નીલોત્પલે શિવા ।
 સ્વનાસાપુટસંશોભાં દદૌ ચમ્પકકુડ્મલે ॥ ૪૧ ॥

સ્વાધરસ્ય ચ રાગં સા વિદ્રુમેષુ ન્યધાત્તદા ।
 રદનાવલિસંશોભાં કુન્દેષુ સમકલ્પયત્ ॥ ૪૨ ॥
 કપોલયોર્યત્સૌન્દર્ય આદર્શેષુ દદૌ તદા ।
 કણ્ઠમણ્ડલશોભાં ચ શઙ્ખેષુ પરિતન્વતી ॥ ૪૩ ॥
 માતુલુકગેષુ કુચયોસ્તુઙ્ગશોભાં ન્યધાસ્ય સા ।
 જઘનસ્થલશોભાં ચ કુમ્ભિમસ્તે દદૌ શિવા ॥ ૪૪ ॥
 સ્વોરુશોભાં ચ રમ્ભાયાં નિદધે હિમશૈલજા ।
 પ્રપદસ્ય ચ સૌન્દર્ય કમઠેષુ દદૌ શિવા ॥ ૪૫ ॥
 કટિભાગસ્થસૌન્દર્ય સિહ્મેષુ નિદધે તદા ।
 નખાનાં ચ રુચિ દેવી સામિચન્દ્રે દદૌ શિવા ॥ ૪૬ ॥
 ભૂશાયા સાડભવદ્ધાલા વર્ષ પવનભોજના ।
 વર્ષ પાર્ણકૃલાહારા નિરાહારા ચ હાયનમ્ ॥ ૪૭ ॥
 હેમન્તે જલમધ્યસ્થા વસન્તે સ્થણ્ડિલેશયા ।
 ગ્રીષ્મે પઞ્ચાગ્નિનિરતા વર્ષાસ્વભ્રાવકાશગા ॥ ૪૮ ॥
 રુદ્રમાવર્તયન્તી સા પઞ્ચાક્ષરપરાયણા ।
 તપસ્યન્તી તથા દેવી મુદા તત્ર મહર્ષયઃ ॥ ૪૯ ॥
 સમવેતાઃ સદારાસ્તે વિસ્મયન્તશ્ચ સંસ્થિતાઃ ।
 નિત્યં સૈકતલિઙ્ગે સા પૂજયામાસ શકુરમ્ ॥ ૫૦ ॥
 તત્રત્યવૃક્ષાશ્ચ મૃગાઃ પક્ષિણો રક્ષયન્તિ તામ્ ।
 કરિણઃ પુષ્કરાસારૈસ્તસ્યા અઙ્ગમશીતયન્ ॥ ૫૧ ॥
 શિખણ્ડિનઃ સ્વપિઞ્છાગ્રૈર્ગૌષ્માર્તાં તામવીજયન્ ।
 ચમરાઃ પુષ્પગુચ્છૈસ્તાં ધુન્વન્તો દંશવારકાઃ ॥ ૫૨ ॥
 કોકિલા રાગસલ્લાસૈસ્સ્તુવન્ત ઇવ સંસ્થિતાઃ ।
 શાખિનઃ સ્વસ્વશાખાભિઃ છાદયન્ત્યાતપાર્દિતામ્ ॥ ૫૩ ॥
 ગિરિરાડપિ તાં દેવી વિલોક્યાયાતિ યાતિ ચ ।
 સખ્યોડભવન્ તદા તસ્યા મુનિપત્યઃ કુમારિકાઃ ॥ ૫૪ ॥
 સુપુષ્પાપચયૈસ્તત્ર કન્દમૂલકૃલાદિભિઃ ।

शीतपानीय दानेनाप्यसेवन्त मडेश्वरीम् ॥ ५५ ॥

केदारेश्वरपूजायां निरता द्वादशाब्दकम् ।

पञ्चामृताऽऽसेयनेन गन्धपुष्पैर्मनोहरैः ॥ ५६ ॥

धूपदीपैश्च नैवेद्यैः प्रणामप्रङ्गमादिभिः ।

पूजयामास सा देवी गिरिराजसुमौलिगा ॥ ५७ ॥

तेन सम्प्रेषितेनैव सम्भारेण वरा शिवा ।

सम्पूजयेत्स्तुवन्त्येवं स्तोत्रेण परमेश्वरम् ॥ ५८ ॥

भाद्रशुक्ल तृतीयायां सिक्तायां मडेश्वरम् ।

समर्थयन्ती रात्रौ सा बिल्वपत्रैर्मडेश्वरम् ॥ ५९ ॥

साऽऽकरोज्जगद् देवी केदारेशस्तवे रता ।

विरता सर्वभोगेभ्यः शर्ववि(सं)न्यस्तमानसा ॥ ६० ॥

॥ इति शिवरहस्यान्तर्गते मडादेवीतपश्चर्यावर्णनं सम्पूर्णम् ॥

- ॥ श्रीशिवरहस्यम् । षष्ठाध्यायः द्वादशमांशः । अध्यायः १० देवीतपश्चर्या । १९-६० ॥

- .. shrIshivarahasyam . IshAkhyāH dvAdashamAMshaH . adhyAyaH 10 devItapashcharyA . 19-60 ..

Notes:

Pārvatī पार्वती; intending to marry to none other than Śiva शिव, moves to a suitable place, as guided by Her Parents (Menā मेना and Himavān हिमवान्), for conducting worship of Śiva शिव and the required tapas तपस्. She worshiped Śiva शिव variously as Kedāreśvara केदारेश्वर, via Saikataliṅga सैकतलिङ्ग, during night of BhādrapadaŚuklaTṛtīyā भाद्रपदशुक्लतृतीया with BilvaPatra बिल्वपत्र, etc.

Proofread by Ruma Dewan

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

